

Vaše značka:

Ze dne: 05. 02. 2023

Č. j.: MULTM/0012467/23/KST/ECh

Sp. zn.: MULTM/0010599/23/KST/ECh

Vyřizuje: Bc. Martina Skoková

Telefon: +420 416 916 206

E-mail: martina.skokova@litomerice.cz

Litoměřice 13. 02. 2023

Odpověď na žádost o informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů

Vážený pane,

dne 06.02.2023 byla na Městský úřad Litoměřice doručena Vaše žádost podaná dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o informacích“), týkající se poskytnutí následujících informací:

Požadované informace:

Žádám o zaslání kopie vyjádření Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště Ústí nad Labem č.j. NPÚ – 351/67979/2018 ze dne 6.9.2018. Toto vyjádření je citováno v Závazném stanovisku, které vydal MěÚ Litoměřice, odbor školství, kultury, sportu a památkové péče dne 24.9.2018 pod č.j. MULTM/0060660/18/ŠKAS/EOh/141. (sp.zn. 0054275/18/ŠKAS/EOh/141).

Poskytnuté informace:

V příloze Vám poskytujeme kopii požadovaného vyjádření Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště Ústí nad Labem č.j. NPÚ – 351/67979/2018.

S pozdravem

Bc. Martina Skoková
vedoucí odboru KSaT

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

ÚZEMNÍ ODBORNÉ
PRACOVÍŠTĚ
V ÚSTÍ NAD LABEM

6.

MĚSTSKÝ ÚŘAD LITOMĚŘICE	
č.j. MULTM/	0057668/R/ŠKAS/EOh
Došlo:	10. 9. 2018
Pečet listů:	L
Pečet příloh/pečet listu příloh:	

Váš dopis č. / ze dne: MULMT/54283/18/ŠKAS/EOh
Naše č.:. NPU-351/67979/2018
Vyřizuje: Ing. arch. Flesar
Spisový znak: 820.1.
Ústí nad Labem 6. 9. 2018

Městský úřad Litoměřice
Odbor školství, kultury, sportu a
památkové péče
Mírové nám. 15/7
412 01 Litoměřice

**Maškovice, okr. Litoměřice, Ústecký kraj, venkovský dům č. p. 16 na st. p. č. 17 (k. ú. Maškovice)
Oprava havariiního stavu kleneb ve skleně**

Vyjádření Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Ústí nad Labem podle § 14 zák. č. 20/1987 Sb. Toto vyjádření je podkladem pro vedení správního řízení odborem školství, kultury a sportu, Městského úřadu Litoměřice.

K podání žádosti č. j. MULMT/0054283/18/ŠKAS/EOh, která nám byla doručena 27. 8. 2018, a dle předchozího místního šetření pracovníků památkové péče, sdělujeme následující:

Venkovský dům č. p. 16 v Maškovících, st. p. č. 17 (k. ú. Maškovice) je nemovitou kulturní památkou evidovanou v Ústředním seznamu kulturních památek pod r. č. 22422/5-4599.

Záměrem žadatele jsou stavební úpravy nově objeveného sklepa sahajícího mimo půdorys stávajícího venkovského domu č. p. 16 na sousední parcelu, která není předmětem ochrany kulturní památky. Majetkoprávně dle § 506/2 Občanského zákoníku se jedná o sklep bez samostatného účelového určení (tzn., jedná se o sklep určený k užívání spolu s domem, tedy že je příslušenstvím tohoto domu). Dle tohoto ustanovení platí, že není-li stavba nemovitou věcí, je součástí pozemku, i když zasahuje pod jiný pozemek.

Venkovský dům č. p. 16 v Maškovících je roubené, zčásti zděné, patrové stavení, postavené na L půdorysu jako solitér se sedlovou střechou. Objekt se zalomenou pavlačí a profilovanou lomenicí byl postaven patrně koncem 18. stol. Krov objektu je hambálkové soustavy s kleštinami a střední středovou vaznicí na sloupcích s věšadly. Střechy je krytá novou vláknocementovou krytinou šedočerné barvy. Stropy jsou v patře povalové, v přízemí záklopové, rákosové, omítané. Část kleneb hospodářských prostor byla nově vyzděna při poslední rekonstrukci (pruská placka do klenebních pasů). Podlahy fošnové a dlážděné. Okna nová, kopie původních oken, špaletová, dvoukřídlá, čtyřtabulková.

Dům stojící na středověké parcele (první zmínka o obci je z roku 1346) byl postaven (jádro) zřejmě již ve 2. polovině 18. století. Dnešní podoba je patrně z poč. 19. století. Další stavební úpravy jsou poměrně složité, nicméně zásadní byla přestavba, kterou lze zhruba zařadit do poč. 20. století,

při ní byla vyzděna část přízemí (síň se schodištěm a chlévy) a provedeny úpravy druhého traktu (zřízení nové kuchyně a zrušení „černé kuchyně“). Ve svém dnešním půdorysu je dům zakreslen už na mapách stabilního katastru z r. 1843, kde je značen žlutě jako spalný. Stávající krytina (vláknocementová šablona – šedočerná) je z roku 2010, v letech 2010–2015 byla postupně vyměněna okna, postaven komín a pec, realizováno plynové topení, opraveny štíty, pavlač, podlahy a některé vnitřní nosné konstrukce.

Objevený sklep obdélného půdorysu cca 10 x 6 m je sklenut kamennou valenou klenbou, částečně ohroženou poklesem klenebního zdiva.¹ V podlaze sklepa je vidět patrně rub klenby dalšího sklepa umístěného pod stávajícím sklepem. Stav klenby je havarijní a hrozí zřícením. Důvodem je pronikání zemní a klimatické vlhkosti do sklepa, který není dostatečně odizolován a je situován mimo půdorys domu. Vzhledem ke stávajícímu stavu konstrukce sklepa by bylo nutné odkrýt zeminu (navážku) z rubové strany sklepa, nově přezdíť pokleslou kamennou valenou klenbu (pomocí ramenátů) a z rubové strany odizolovat klenbu jílovou vrstvou. Vodní dotace (prameny, podzemní cesty klimatických srážek) je nutné odvést drenáží mimo suterénní prostory.

Památkové hodnoty domu spočívají v dochování neobvykle rozsáhlé řady autentických detailů a prvků s vysokou vypovídací schopností o stavebně historické genezi dotčeného venkovského roubeného objektu a o tzv. lidovém historickém stavitelství všeobecně. Mezi památkově cenné prvky jednoznačně a neoddělitelně náleží veškeré dřevěné a dřevohlinité konstrukce (např. roubené a hrázděné stěny stavby včetně hliněných omazávek stěn, stavba krovu atd.) i zděné prvky se zachovanými souvrstvími. Všechny dochované historické prvky a detaily tvoří základ historické i stavební podstaty domu, kterou dále tvoří materiálová skladba, způsob řemeslného opracování i vysoký stupeň dochování jednotlivých historických detailů a prvků stavební výbavy (okna, dveře atd.), včetně jejich povrchových úprav a barevnosti. Přestože historické dispoziční a konstrukční řešení domu a vnější vzhled zůstal zachován, interiéry prošly v 2. pol. 20. stol řadou nevhodných stavebních zásahů a úprav, jako jsou nevhodné podlahové krytiny, omítky, dveřní výplně apod. Mezi cenné dochované detaily však patří vyřezávaná dřevěná pavlač, vyřezávané obložky (okřídli) oken v patře, vyřezávaný východní štít (přestože je již novodobou replikou) apod.

Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Ústí nad Labem konstatuje, že realizace stavebních úprav je **akceptovatelná** za předpokladu splnění následujících podmínek:

- Stávající pokleslá klenba sklepa bude zabezpečena pažením (ramenáty). Vrstva zeminy kryjící sklep bude odstraněna až na rub klenby. Havarijní část klenby bude opatrně rozebrána a přezděna ze stávajícího kamene do ramenátů v původním profilu. Rub i líc klenby bude vyspárován vápennou maltou s maximálně 15% hydraulických přísad a zpevněn kamennými klínky (šíbry).
 - a. Na klenbu bude instalována geotextilie a vrstva jílové mazaniny z kvalitního čistého jílu bez kameniva zeminy (tl. min. 50 cm), který bude opět ochráněn geotextilií. Jíl bude pěstován dřevěnými pěchy po vrstvách a dostatečně vlhčen. Poté bude zbytek výkopu dosypán vykopanou zeminou, zarovnan a oset trávničkem.
 - b. U domu (v zadní části navazující na zahradu) bude položena perforovaná větev drenážního potrubí (budou realizovány dvě větve od severozápadního nároží k jižnímu nároží a k západnímu nároží), která bude spádovaná od nároží na východní a jižní

¹ Pro přesnější identifikaci objeveného sklepa je nutné vypracovat Operativní dokumentaci a průzkum historické stavby (OPD).

stranu. Drenážní potrubí bude uloženo na spádovaný betonový podkladek a obsypáno štěrkodrtí. Levá část jedné větve drenáže bude vyvedena nad terén do okapní výšky (TiZn svodem) a pravá část bude vyústěna v úrovni terénu, tak aby vznikl „*komínový efekt*“. To samé bude realizováno u druhé větve. Vnější zeď domu pod terénem bude odizolována jílem či jílovými rohožemi.

Odůvodnění:

Zadní část objektu (včetně objeveného sklepa), sousedící se zahradou, je do úrovně patra zapuštěná pod terénem. Vlivem klimatické a zemní vlhkosti dochází k podmáčení obvodové konstrukce objektu a tím k jeho destrukci. Stávající izolační systém (jílové, obtížně propustné vrstvy) nedokáže eliminovat příjem klimatické vlhkosti. Destrukce klenby bude sanována tradičními metodami, které jsou již na stavbě nyní užity. Z hlediska památkové péče je tak k zednickým pracím nutné použít vápenné materiály, protože se ve stavitelství běžně používaly až do konce 19. století. Užití vápenné malty má kromě historického odůvodnění i odůvodnění technologické. Jedině vápenná malta je dostatečně prodyšná, aby zaručila dostatečné odpařování kondenzované vody, která se tak dostává ze zděných konstrukcí na povrch a hloubkově je nenarušuje. Naproti tomu v současnosti používané cementové malty ve zdivu uzavírají vlhkost a soli, které po zamrznutí a změně svého objemu kámen trhají a tím jej nenávratně poškozují. Navržená stavební úprava s pokládkou potrubí odvede převážnou část přívalové, klimatické a zemní vlhkosti, a spolu s materiálově tradiční izolací vnějšího líce zdiva zamezí jeho devastaci.

Upozornění:

Zamýšlené zemní práce budou podle mapových podkladů Státního archeologického seznamu prováděny v území s možnými archeologickými nálezy (ÚAN III). Prostor stavby dosud nebyl archeologicky probádán, avšak výskyt archeologických artefaktů není zcela vyloučen. Z důvodu ochrany potenciálních nálezů je třeba dodržet platné právní normy. Přítomnost archeologa při zemních pracích považujeme za žádoucí. Upozorňujeme proto, že podle odst. 2, § 22, zák. č. 20/1987 Sb., je nutné již od doby přípravy stavby hlásit stavební činnost v tomto území písemně Archeologickému ústavu AV ČR, Letenská 4, Praha. Povinností stavebníka je zajistit nejméně 14 dní před zahájením výkopových prací odborný archeologický dohled nad zemními pracemi, aby mohl být v případě pozitivní nálezové situace na místě proveden záchranný archeologický výzkum (dále jen ZAV) institucí oprávněnou k provádění ZAV. Informace o těchto institucích jsou k dispozici na webových stránkách Akademie věd ČR (www.arup.cas.cz).

S pozdravem

Mgr. Lucie Radová
vedoucí odboru péče o památkový fond